

دانشگاه امام صادق (ع)
دانشکده معارف اسلامی و اقتصاد
پایان نامه کارشناسی ارشد

عنوان:

اقتصاد گندم پس از انقلاب اسلامی

نویسنده: علی چگنی

استاد راهنما: قربانعلی دری نجف آبادی

استاد مشاور: مسعود درخشان، علی فرهمندی

سال تحصیلی: مهر 1370

توصیفگر: 197 ص. : جدول ، شماره بازیابی 69 الف.

واژگان کلیدی: گندم / جنبه های اقتصادی / ایران

چکیده:

هدف از این پژوهش ، بررسی اقتصاد گندم در ایران در سالهای پس از انقلاب اسلامی است. تحقیق حاضر ، با استفاده از روش کتابخانه ای انجام یافته و مباحث آن در شش فصل تنظیم شده است. فصل اول به مباحثی چون موقعیت طبیعی ایران و خط کلی تحولات بخش کشاورزی در دهه اول پس از انقلاب اسلامی می پردازد . در فصل دوم ، کلیاتی درمورد تولید ، سطح زیر کشت گندم در ایران ، علل پایین بودن میزان عملکرد در واحد سطح در ایران و ... مورد بحث قرارمیگیرد . فصل سوم ، اختصاص به تاریخچه مصرف نان ، مصرف کل و مصرف سرانه گندم در جهان و ایران ، علل کم وزیاد شدن مصارف ، انواع مصارف گندم ، فرهنگ مصرف نان در ایران و .. دارد.در فصل چهارم ، خرید داخلی گندم ، واردات و صادرات ، تجارت جهانی گندم ، نحوه خرید و فروش گندم در بازارهای جهانی ،

عوامل موثر در تعیین قیمت گندم و .. مورد بررسی قرار میگیرد . فصل پنجم شامل مطالبی در مورد تاریخچه سیاستهای کشاورزی ، جایگاه تکنولوژی در اقتصاد کشاورزی ایران ، تغذیه و کود شیمیایی ، نقش نیروی انسانی ماهر و جمعیت فعال در بخشهای اقتصادی ایران و ساختار آموزشی فعالین در بخش کشاورزی می باشد . نهایتاً فصل ششم ، به مباحثی چون سیاستهای اعمال شده در مورد گندم ، تجربیات دیگران ، اعتبارات بانکی ، سوبسیدهای کشاورزی و ... می پردازد.

نتایج حاصل از تحقیق نشان می دهد که عدم برنامه ریزی صحیح دراز مدت در مورد مهار و مصرف بهینه آب در گذشته وسالهای پس از انقلاب اسلامی باعث بروز پدیده کم آبی در کشاورزی ایران شده است. در زمینه خاک نیز می توان به مشکلاتی چون عدم استفاده مطلوب از خاکها و زمینه مساعد ، عدم شناسایی زمینهای متناسب با کشت گندم ، رهاکردن زمینها در مقابل آفاتی چون سیل ، پیشروی کویر و .. اشاره کرد. در سالهای پس از انقلاب اسلامی، به لحاظ تشویق به گندم کاری سطح زیر کشت گندم به طرز محسوسی افزایش یافته است. بنابراین میزان تولید گندم از 5526 هزار تن در سالهای 50 – 49 به 7600 هزار تن در سال 1366 می رسد. علل پایین بودن میزان عملکرد در واحد سطح ، مشکلات آب و آبیاری ، عدم استفاده مطلوب از ماشین آلات کشاورزی ، توزیع غلط و عدم استفاده صحیح از کودهای شیمیایی و ... می باشد . در رابطه با نیروی انسانی می توان گفت که نیروی جوان و تحصیلکرده در عرصه کشاورزی ایران در مقایسه با سایر کشورها بسیار کم می باشد. در مورد مصرف کل و سرانه ایران باید گفت که درصد افزایش مصرف نان به دلایل مختلفی چون تورم ، افزایش بهای کالاهای جانشین گندم ، مهاجرت روستائیان به شهرها و ... بیش از درصد افزایش تولید بوده است . واردات گندم در کشور در دوره بعد از انقلاب اسلامی ، به سیر صعودی خود ادامه داده است که باعث وابستگی شدید کشور در این زمینه شده است.